

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. Dorobanților 17

ORGAN SEPTAMINAL AL TINERIMEI DOBROGENE

DIRECTOR - PROPRIETAR
CONST. N. SARRY

Partidele noastre de guvernămînt

Chestiunea drepturilor politice

I

E în afară de orice discuție, că starea regimului excepțional în care se găsesc cele două districte din dreapta Dunării a format și formează în continuu un obiect de serioasă preocupare, atât pentru opinione publică din țară, cît și din aceasta provincie. Chestiunea a fost discutată în repetite rânduri, prin presă, în intruniri publice, în conferințe și faptul că soluțunea ei suferă tergiversări și amărări dovedește cu prisosință, că problema este dintre cele mai complexe și ea atare reclamă studii prealabile amănunte.

Chestiunea drepturilor politice a fost adusă și în fața Parlamentului. În ședința de la 24 Mai 1890 senatorul I. Ianov interlegează pe Președintele Consiliului, dacă nu crede, că ar fi mult mai politic pentru Statul român și mai folositor în interesul chiar al administrației României transdanubiene și a dezvoltării sale, de a forma un proiect de lege pentru a determina condițiunile cu care ar putea exercita Dobrogenii drepturile politice și a statua despre reprezentarea lor în Parlamentul român.

D. Ministrul de justiție pe atunci, Th. Rosetti, după ce recunoaște că nu neagă și nu poate nega, că este o datorie de onoare și o dorință adineă a tuturor, din toate grupele și partidele politice, ca populația de pe Dunăre să fie asimilată pe cît se va putea mal curind, pe deplin, cu restul populațiunii, totuși, adăugă, că ar fi o ușurință, cind ar veni și crezind că prin simpla întindere a drepturilor electorale s-ar face un bine, să se dea din contră exercitarea acestor drepturi în mîna unor oameni, cari nu ar fi la înălțimea lor. Prudent ar fi deci, să nu se precipiteze lucrurile.

La 1897 d. Ceaur Aslan aduce din nou înaintea Parlamentului, sub guvernul Aurelian, aceeași chestiune, cind se răspunde, că intrarea Dobrogei în dreptul comun e în studiu și că transarea ei în mod întelept, preocupă egal pe toți bărbații politici ai țării.

In numărul viitor ne vom ocupa de discuțiunile ce au avut loc în ultimul moment asupra acestei chestiuni de ordin superior și în cele din urmă ne vom opri la felul cum concepe Dobrogeanul noțiunea de «politică» cum și la

ascendentul și simpatia ce au putut să inspire în sufletele populațiunel de aci cele două partide politice ale noastre pe tema chestiunii care ne ocupă.

S.

Proprietatea Imobiliara Rurală

DEPOSEDĂRILE DE PÂMINT
din Dobrogea

XXIII. Discuțiuni pe paragrafe asupra ultimei soluțiuni.

„Înindu-se seamă de toate împrejurările de fapt și de drept” — ne spune d. Administrator al Domeniilor Statului din Dobrogea — chestiunea a fost rezolvată așa cum am expus-o în numărul trecut.

După cum însă într-un proces oarecare, fără a se bănuia buna credință a Ministerului public, înindu-se seamă de principiul de drept comun *«audietur et altera pars»*, nu se pronunță hotărirea, tot astfel și în aceasta chestiune, de cel puțin aceeași importanță cu unui proces ordinar, permite-ni-se a supune unei discuțiuni felul cum a rezolvit-o Ministerul de Domenii.

De la început o primă observație: *«Deposedările și luările la Stat a pământurilor din Dobrogea, efectuate în primăvara anului 1903, find revizuite de comisiunile instituite ad-hoc și verificate de noi...»* — astfel începe d. Vlădescu-Olt înștiințarea cu rezolvirea acestei chestiuni. Am subliniat într-o dată cuvintele *«verificate de noi»*, de la care tragem constatarea că, lucrările noilor comisiuni, — instituite ad-hoc, — erau totuși nevoie a fi verificate. Cum însă d. Administrator se găsea în absolută imposibilitate materială de a verifica acele lucrări — suntem siguri că d-sa nu ne va cere a-l demonstra aceasta imposibilitate — rămîne stabilit că, acele lucrări au rămas astfel cum le-au întocmit comisiunile, de și aveau trebuință de a fi scrutate.

Am invocat această citație, din chiar adresa d-lui Administrator, întru susținerea tuturor celor zise de noi mai sus, privitor la noile comisiuni, — noi, o repetăm, că chestiune de timp.

Și acum să trecem la discuțiune pe paragrafe, așa cum așa fost clasate de onor. Minister al Domeniilor:

Așa cea ceaște părțile prevăzute în paragrafele 5, 6, 9 și 10 nu avem de ridicat vră obiecție. Ne-am pronuntat de la început pentru depozidarea

dacă aceasta se poate numi *depozidare* — a celor pământuri, de ale căror proprietari ne mai știindu-se niciodată, ele au fost pînă acum deținute *fără drept, calitate și nici o plată* de nîște oameni, cari au știut profită de situația unei încercări de pînă mai deunăzi.

Ne credem numai datori a atrage atenția celor în drept asupra acelor noi ce vor fi produse și emanind de la autoritățile turcești cum și de la Tribunalele noastre mahomedane.

De asemenea dispoziția luată cu pământurile prevăzute la paragraful 13 e logică și eminentă legală. Nu mai puțin în afară de orice discuție sunt cele menționate la paragraful 7. Ni se opun texte precise de lege. Cu toate acestea de o deosebită importanță

sunt obiecțunile ridicate asupra rateilor de rescumpărare, de către doi foști deputați, al căror numal nuncările e o garanție de convingerea cu care apărău chestiunea. Voiu să numesc pe Al. Lahovari și Gh. Mărcescu. (Vezi M. O. No. 63 pag. 944 și No. 65 pag. 1001 din 1882).

Așa cea ceaște paragraful 11 vom avea de adăugat, că nu e mai puțin adevărat că aceștia, de și declaraseră că au renunțat la pămînt, totuși nău fost slabîți, ci urmăriți pînă la ban. Sună cazuri la comuna Sarighiol. Un cuvînt deci mai mult, că redarea pămîntului lor e în afară de orice dezbatere.

Inainte de a intra în discuție generală asupra rezolvării chestiunii, ne vom opri un moment asupra celor cu 2 rate intîrziate, despre cari vorbește paragraful 12 și cărora li se dă un răgaz de 6 luni, spre a veni la curent cu plata; contrar vor fi definitiv depozidări.

E curios și inexplicabil cum un guvern eșit din partidul liberal, acela care a desființat clauzele penale din codicele civil, a înzisat asupra lor. De cînd *tempora mutantur...*

Dar la aceasta atingere adusă dreptul sănătății de proprietate se opun considerații de drept și împrejurări de fapt. În legea pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea — lege în virtutea căreia Dobrogeanii au cumpărat pămînturile de care se văd depozidați astăzi — nu se prevedea nici o clauză de anularea contractului de vinzare.

Și era natural de a se fi evitat să se sperie *mușterii* cu clauze penale, la niște epoci în care guvernările aveau *«de întimpinat nevoli momentane»* sau *«de amortizat datorii existente»*.

In legea pentru instreinarea bunurilor Statului din 1889 — lege generală — se introduce însă, în art. 45, clauza, că *Statul reintră în posesiunea pămîntului pentru care două rate consecutive au rămas neachitate*.

Se naște întrebarea: Proprietățile pământurilor luate în virtutea Legii din 1882 pot fi depozidați. În cazul cind el ar cădea în prevederile art. 45 din Legea de la 1889? Evident că nu și Curtea de Apel din Galați, secția I prin decizia No. 1593, din 30 Octombrie 1903, — decizie rămasă definitivă — se pronunță categoric că art. 45 din Legea din 1889 nu are efect retroactiv.

Ei bine, trebuie să se stie, că mil de depozidați sunt făcute pe baza art. 45 din citata lege.

Dar ceva mai mult, Statul a fost și încorect: a uzat de mijloace reprezentative.

Prin adresa No. 14092, din 3 Iunie 1901, a Administrației financiare din Constanța, se pune în vedere Perceptorul unei circumscriptiuni să nu perceapă nici rate, nici sonieră pentru pămîntul unui oare-care Anastasescu — pentru că să-l poată astfel depozida.

Și uități-vă, cum se pronunță Curtea prin decizia citată mai sus și pe lingă care e anexată o copie după adresa în chestiune:

«Statul nu numai că n'a aplicat legea de urmărire contra apelantului pentru a ajunge la incasarea sumelor ce-i datoră, dar a întrebuită și dol.

E trist și degradator — credem — cind prin acte oficiale se constată manopere

nepermise în sarcina Statului, — care după cum Curtea de Apel, în aceași sentință, în mod judicios susține — *«respunzător de faptele prepusilor săi»*.

In afară de aceasta ne surprinde următorul fapt: Cel cără a rezolvat chestiunea depoziderilor din Dobrogea — toți oamei de drept — vor recunoaște, că un act pentru că să fie declarat nul, trebuie să existe o sentință judecătoarească. Un act, pe care-l posedă el nu său anulabil trebuie să fie instanța judecătoarească pentru ca să-l declare, după ce va asculta pările.

In baza cărelor sentințe judecătoarești anulată Statul actele intervenite între ei și aceia pe cari li execută astăzi?

Uitatu-să aceasta, său trecutu-să a intenționat cu vederea?

Aceste sunt considerații de drept ce se opun categoric; să trecom la împrejurări de fapt.

Ne aflăm astăzi — cît privește bineînțele pământurile date în baza legii din 1889 — în fața unui text procis de lege. *Dura lex, sed lex!* De cînd o certă că trecom printre un an, gemen cu 1899, iar seceta și lipsa au început a-și rîni colții la orizontul țării.

Față cu aceste împrejurări ar fi ușor să aplicarea ad litteram a acestelor dispoziții! Acolo unde principiile de umanitate și de cel mai elementar bun simț se opun legea mai poate sta în picioare?

CONST. N. SARRY.

(Va urma).

Spre binele neamului.

Se tot serie de cără-va vreme prin ziare și reviste, tot auxim tapete, că s'ar că început de către oamenii de bine și simțiminte cu adevărat românești, o reorganizare în felul de traiul săteanului nostru.

De sigur că chestiunea prezintă o importanță capitală și de a noastră datorie este, a întreține această mișcare și după puteri, a o ajuta.

De primiv în trecut, de răsfoim povestea neamului românesc vedem, că din toate clasele sociale, aceia care au ținut recordul în frâmintatul săbucium de a ne asigura existența ca națiune, a fost clasa țărănească, oamenii deprinși cu nevoile, muncind din greu, ogărele în timp de pace și mănuind cu îndemnare arma atunci, cind dușmanul se cercă a ne sterge ca popor din cartea cea mare a lumii.

Ni s'a învederat aceasta în dese ocazii de la înfiriparea noastră și pînă azi și de ce cercetăm telul de alcătuire socială al oricărui popor, se adveresează în deajuns, că de pătura de jos, de aceia care formează multimea națiunii, depinde asigurarea viitorului unui popor, mersul lui înainte și dezvoltării în spre bine a tot ce numim națiune cu aspirațiiile ei.

Intru cît ne privește pe noi Români, abia de cîteva decenii am început să ne îndreptă pașii către progres. — Si aveam prea multe de făcut, pentru a să acția și extindere tuturor ramurilor cari alcătuiesc întregul național.

Una din aceste ramuri — săteanul — a fost lăsat în părăsire, dat uitării, pentru a-și patrece viața într-un chip ce nu grăbi să constatăm azi și de care pînă și neșimitorii au dat alarmă.

De vîrem o constatare în această privință să nu apelăm la statistici și cercetări ci să mergem a vedea realitatea în toată golicinnea ei.

Ne vom face convingeră că a mai dăinui cu această stare de lucru este și nu nu și rostul de a trăi în concertul celor-lalte național.

Semnul a fost dat de căl, cari să văd și eu mai curând, de acestă cari să stăt mai în contact cu sătenii și să pișăi lucrurile și să strigă din toate puterile, punându-se în pragul Indrumării pe povârnișul unei prăpastii.

Învățătorul și preotul și sătăție din funcțiunea lor un apostolat, o misiune, sătăție încredințat, că a muncii între cele 4 săteni ale școală său bisericel nu corespunde timpului; deci sătăție avizată a încercă reorganizările, care să asigure ziua de milioane pentru sătenii săi și păcătoarele vremurilor vitregi.

Din simțiminte de mare iubire pentru săteni, din jertfa de vine să răsărit azi peste 1500 bănci populare, ca un capital de aproape 20 milioane lei, răspândite pe toată fața țării.

Dar nu, de ajuns a anunță aceasta, să ne gândim, că de abia am pus temelia și ne trebuie mare chibzuință, cumpătare, judecarea împrejurărilor, iarăși jertfă, pentru marea operă, spre a asigura existența și continuitatea acestelui instituțion, care promite salvarea economică a sătenimel.

Si astăzi cred că tovărășii agricole, pentru vinzarea în comun a produselor, să se propage treptat, treptat și numai acolo unde împrejurările permit, căci aci avem de a face cu chestiuni mult mai delicate, ca la băncile populare: încredereasă sătanului în comitetul executiv și cinstea desăvârșită a acestuia, deci nevoie de a se consolida o instituțion, spre a servi ca bază celor-lalte.

Aceasta pe tărîmul economic.

Po tărîmul intelectual după sfîrșitul marii, timp de cîteva zeci de ani, abia am auzit a ne mindri că școalele rurale sunt frequentate de numeroși școlari, ba se constată un plus, care ar necesita înființarea de noi posturi de învățători.

Chiar nu rari satele în care totușe copiii în vrîstă de școală sunt înscrise și urmăză regulat cursurile. Pentru luminarea minții sătenului său înființat cursuri de adulți și sezoanei sătăști, conduse de învățători. De asemenea bibliotecile rurale de unde sătenii vin a împrumuta cărti privitoare la meseria de plugar, precum și cele recreative ca povestiri, nuvele, istorioare, poesi, bucați literare, istorie națională etc; însă ne trebuie scisori continute, pentru intrarea acestor reforme în obișnuința sătenului.

Pentru dezvoltarea sentimentului moral avem bisericele și legătura creștină, de către.

Acest simțimint a slăbit din ce în ce popor, și o încordare, muncă fără pregar, o purtare fără eroi a celor luminați, poate că ne ar înlesni calea către ajungerea secolului.

Predecolele din biserici și cuvintările de la ceremoniile culturale sunt mijloace, care întăresc către moralizarea sătenimel.

Încercările de mai sus însă, făță de adeverata stare de lucru încă sunt slabe. Avem multe de îndreptat, prea multe de făcut, pentru a putea zice într-un viitor oare-care, că am ajuns aceiași treaptă de dezvoltare, ca și sătenul olandez, danez, elvețian etc.

Si cred, că astăzi în țara românească funcționarii nu are numai datoria de a și îndeplini slujba celor 5-6 ore de serviciu, ci și misiunea de a contribui cu ce puterile il lasă, la îndrumarea spre bine sub toate raporturile—la acele mase, pe care cu toții ne-am deprins a o numi talpa țării.

Si cind zic aceasta înțeleg, că tie-care slujbaș, în cercul său de activitate să-ți îndrepteze privirile către colegul său și unindu-șii puterile, să pună vorbele cugetările, faptele lor în serviciul celor, din carne și singela cărora au eșit.

Autoritățile să dea sprijinul lor acestelui mișcare, și să ajute acolo unde nevoie să simtă și numai astfel avem dreptul a cere conștiința noastră concluzia:

Că fie-care ne-am dat după puteri talentul, și l-am înmulțit în spire binele naștelui.

D. P. Bujăi.

Scrisoare de adiozire

Publicăm ca plăceră scrisoarea ce-nose adresează amărul nostru, d. Mahmud Celabi. Prin că vedem însă, că nu am fost pe deplin înțeleși, ne vom explica în numări viitor. Scrisoarea d-lui Celabi merită ca atât mai mult nu răspunzând că-d-na și un vîrstă prețios al elementului musulman autohton. La rezerva do-săi avem să întărim obiectivul. În cale din urmă—suntem încredințați—să vom cădea de perfect acord.

Dile Director

Titlul ziarului Dv. a făcut plăcut. Tinerimes trebuie să se afirme, și să-i sătăție să se rezerve mărele, ca sănătate Dobrogean și autohton, și să cred că o necesitate pentru Dobrogea, coordonarea drepturilor politice. Aceasta este ideia care cadă și bine ca aspirația tinerimii Dobrogean și care ar rima cu titlul ziarului Dv. Să nu înțin și să panem întreagă noastră voință și inteligență pentru apărarea acestelui ideal.

Cole-lalte facetul cu facetul vor veni de la sine.

Cu această mică rezervă vă rog să mă scoatăți printre amicii Dv. căci respect muncă și prețuiesc totușe bunele înțenții.

Ca să-mă Mahmud Celabi

Noul Administrator al Domeniilor

Zilele acestea am avut onoarea de a ne prezinta d-lui Rîmniceanu, nou administrator al domeniilor Statului din Dobrogea, spre a-l înmîna colecția ziarului nostru cu studiul în chestiunea proprietății imobiliare pe care ni-l ceruse.

Am accentuat și verbal asupra netăgăduitei importanță a chestiunii cum și asupra temelniciei campaniei noastre. D. Rîmniceanu ne-a asigurat că va urmări studiul nostru, pe care îl găsește documentat, la care noi am adăugat, că ne-am simțit măguliți, dacă i-am putut veni în ajutor pentru rezolvarea acestei chestiuni, într'un mod demn pentru Stat și drept pentru populația de aci.

In același timp am dat d-lui Rîmniceanu cîteva numero din «Adversul politic», în care, acum un an, relevam o mulțime de nereguli la Administrația domeniilor din localitate—nereguli de resortul codului penal—și care au provocat ancheta de mai deunăzi, al cărei rezultat precis nu-l cunoaștem.

N-am neglijat să atragă atenția d-lui Administrator și asupra personalului acestelui instituțion în fruntea căreia a venit, arătându-l, că mai ales personalul exterior, în ceea mai mare parte, e foarte puțin preparat și foarte puțin corect. Din personalul interior, sună tipuri, cari, pe lîngă alte păcate, își foarte mult do dorit ca morală în societate. Sună fapte prea notorii, ca să sim obligați să precizeze afirmațiunile noastre.

Nu ne îndoim—o repetăm și astăzi—că nou d. Administrator, care se vede animat de cele mai frumoase intenții, cu energie pe care tinăra-l vîrstă î-o pune la dispoziție, se va grăbi să remedieze din realele seignalate de noi.

D. Rîmniceanu are un întins cîmp de activitate și o fericită ocazie, că să eștige un titlu neperitor la recunoașterea populației locale.

Nu putem închela fără să atragă atenția d-săi și asupra improprietărilor, veteranilor. Aceasta încă e o chestiune care reclamă să se avizeze la mijloacele mai eficiente și repezită—într-o astăzi se găsește în același stadiu, dacă nu mai rău, ca la început.

3.

Serbarea zilei de 24 Ianuarie la școală rurală din Anadolchio.

Ziua de 24 Ianuarie s-a serbat la școală din Anadolchio cu deosebită solemnitate.

Serbarea s-a deschis la ora 2 p. m. prin înmînul regal executat pe 2 voce de corul școală, sub conducerea învățătorului diriginte.

Sala era plină de lume.

Primarul S. Fătu, consiliul comunal, și membrii statului sătesc, au asistat de asemenea.

După elinarea înzestrii regal d-lui învățător Petre Papadopol a rostit următoarele cuvânturi:

Cu cît timpul trece și viața nu se strecoară pe nosimpre, ca atât mai mult suvenirile istorice din trecutul naștelui românesc se redescopă în mintea noastră mai vîl și mai pătrunzătoare; transportându-ne cu gândul la timpurile turburate prin care a trecut țara noastră.

Amintirea zilei de astăzi pe care o consecram cel și mai mare act național «Unirea Munteniei cu Moldova», este și semnul recunoașterii ce o pătrâim, către acele venerabile persoane, care cu pretul vieții lor au făcut să triunfe ideia Unității, a cărei realizare a făcut ca România să meargă cu pași repezii spre civilizare.

Citind lista acelora, care astăzi nu mai există, fără îndoială ne vom opri la numele măreței căi: Vasile Boerescu, Mihail Cogălniceanu, C. A. Rosetti, Barbu Catargiu și mulți alții ilustri strămoși, care au format lanțul de aur Unirei al Principatelor Române.

Si ca o stea luminosă, pe deasupra tuturor, va trece chiar acum prin consiliința noastră, marele voievod Alessandru Ión Cuza.

Iustrul domn, cu temperamentul său blajin, cu figura imponantă, cu sufletul veșnic preocupat, pentru îmbunătățirea soartelor miserabile a sătenilor, el însuși boer de viață, îl vedem scorobându-se prin bordee, cercetând saracit, încurajând tinerii nostri de pe atunci a învăță carte, înșinând cele 2 universități ale țării care sunt și astăzi. Elaborând legea învățământului primar, a răspândit lumină pînă și în cele mai depărtate colțuri ale țării, căci de la el învățământul primar e obligator și gratuit.

Dar ceea ce va glorifica actul Unirei principatelor sunt legile umanitare care au decurs de pe urma ei. Legea de improprietărire, din care 4 milioane de sclavi, ne au dat 4 milioane mic proprietari, stăpân pe soarta lor, cari au înălțat țara aceasta, putem zice cu drept cuvânt, și din ale căror odrasle sănătoase au eșit biruitorii de la Gîra și Smărdat.

Cu înțima plină de recunoaștere, către strămoșii ce au făcut Unirea, cu respect să îngrenunchem la memoria lor, și să ne dea Dumnezeu tărie, a păstra necontenit și eu sfîntenie. În înimile noastre acest mare act al Unirei.

Să ne folosim și noi de el a ne uni între noi la fapte bune, la înălțarea patriei care trebuie să fie sfîntă tuturor locuitorilor acestei țări.

Trăiască România, Ura!

Trăiască și să propăsească pe calea binelui tot neamul românesc, Ura!

Locuitorii au urmărit cu viu interes, cuvântarea D-lui Învățător.

S-au cântat multe cântece patriotice, și apoi s-au juosit două piese teatrale: «Pata ușiroștișă» de I. Dicescu și «Intrigantul satului».

A doua, e o plesă patriotică și combată tendință de emigrare în America, care s-a manifestat în ultimii tempi la noi în țară. Ambele piese, au produs mare impresie în public.

Sărbătoare scolare cultivă pe săteni și îndeamnă să iau școala.

Ridică în mod fericit, prestigiul învățătorului, față de consânență săi, care începe alături de elevatul lor binevoitor și luminător.

Că privește teatrul sătesc, instituție, care prin excelență contribue la înobligarea sufletului sătenului, procurându-l și momente de placere, vom vorbi într-un articol viitor.

— zîntem.

Administrația financiară a judecătă

Intr-un sumar precedent plecând de la constatarea că într-un interval de opt luni au avut loc nu mai puțin de nouă dejapidări la Administrația financiară din localitate, conchideam că trebuie să fie ceva bolnav. În această instituție și ne propuneam a cerceta sursele răului.

Ar fi să intrăm în detalii care nu cadrează de loc cu prestigiul unei administrații de importanță celei numite, dacă am înzista asupra tuturor celor parveni la cunoștința noastră

—toate sprijinile pe acte oficiale. Aceasta și și făcut ca să rețină un momentu inserat articolului promis.

Ne exprim numai asupra următorului punct și observațiunile noastre — ne place să cred că vor fi tinute în seama de nouă titular al Administrației financiare.

Personalul perceptořilor, care, după lege, pe cît e posibil trebuie recrutat din persoane din circumscripția respectivă, pînă acum, în mare parte, era compus din indivizi certați cu bunul simț și cinstea și adus de postă marți și lări.

Un specimen dintre acești ar fi fostul perceptoř al orașului Constanța, Victor Mihail, venit din înțimplare nepot, pe cît ni se afirmă, al fostului Administrațor—care după cum se constată din certificatul No. 15112, eliberat de Administrația financiară a judecătăului Vlașca, fusese destituit pentru falșuri, delapidări, sustrageri de acte etc. etc. și care la mie două luni după depărțarea sa din Giurgiu a fost numit contabil al Perceptiei de Constanța, trecut apoi perceptoř în judecătă și în cale din urmă numit perceptoř al orașului.

Prea e de nefierat, nu-i așa?

Un alt rău, care nu mai puțin a facut să i se resimtă ravajile, e jocul cu mutatul perceptořilor.

In mal puțin de o lună, perceptořul de Baia Mare de o lună, perceptořul Murfatlar, cel de la Caramurăla Caraomer, cel de la Caraomer la Palazu, cel de la Palazu la Constanța, cel de la Sicia la Cernavoda, cel de la Cernavoda la Mauglia; cel de la Medgidia tot la Constanța în locul celu de la Palazu...

Si eu tot acest joc o mulțime de circumscripții sunt vacante iar incasările suroră pretutindeni.

Ne pare, că ne putem opri.

E în afară de oră ce discuție, că o asemenea stare de lucruri nu se poate numi de cît îngrijitoare și o da datoria celor chemați să avizeze la mijloacele de indreptare.

Cutia de scrisori

Constanța, 2 Februarie 1905

Domnule Director,

In numărul 7 al ziarului ce dirigăște de care am luat cunoștință din înțimplare, abia Dumineca trecută după o întrare de la Școala No. 1—In articolul «Evoluția presei în Dobrogea», colaboratorul Dv. d-l P. Vulcan, numitul în funcție din nouă creată de verificator al compturilor comunale din Prefectura Constanța, stie să povestească despre «spinarea directořului unei gazete locale, pornită spre încoivoare înaintea acelui pe care nu de mult îl insultas... și de «încetarea acelei gazete după sute de abonamente incasate», plus alte grajiosități.

Se știe că «în orașul nostru, în trecul apropiat», cum precizează ola-boratorul Dv. oficial, n'a fost de cît două zile incetate de curind: Farul al căruia autor a fost actualul prefect d-l C. Pariano, și care a incetat la 23 Noembrie, și ziarul meu «Constanța», care a dăinuit aproape 13 ani, incetind în Aprilie anul trecut.

Cred că mi se cuvine mie, ca ziarist Dobrogean nu are drepturi, să relevex sburăturile de copite ale mindrului bidiviu din stația nouă Palat Administrativ, căci nu mă simt de legătit, rănit, nici n' am gînd să mă căz.

Imi permit dar, Domnule Director a vă adresa următoarea rugămintă de confrate mai bătrîn: să obligați pe voievodul Dv. colaborator, să precizeze că, unde și când, din cîte două zile a comis fapte, unul urât, de grozăj și jocnicie, și altul abominabil de îngelăciune, citând măcar două trezăzuri din sutele de abonamente pe care omul administrației le știe mințatoare și neachitate priu zile?—ca să așeze numai oprobriul public și al D-voastră care v'ati luat nobila misiune de a consula tot ce n'ar fi frumos și mărot în domeniul vieții public

care-ar face în comptul altor ziare insinuații pe care nu le-ar putea dovedi.

Sper, Domnule Director și stimatice contrate, că veți aprecia în bine această intervinere în ceea ce este și a tuturor celor ce ne-am ocupat cu educația politică a fețelor românești din Dobrogea și veți binevoi să inserați în numărul viitor acestă scrisoare, obligând pe colaboratorul Dv. să-și facă răspunsul în același timp, spre a nu lunge prea mult vorba în coloanele ziarului, în detrimentul altor alte studii frumoase ce publicați.

Prinț vă rog Domnule Director să asigurarea deosebitel mele stime.

P. Grigorescu

CARNETUL UNUI POZAC

Tot 5 parale?

Universul lumea întreagă
Iată Tara și o bucată.
Chiar Impăratia rusă
Relativ e nsemnată
Apoi dacă Universul
Costă 5 parale doară,
Tot atât să prețuiescă
Să un peticol, o Tară?

Rubrica Năpăstuiților

Stimulate Domnule Sarri,

Cu multă surprindere am văzut în ziarul d-tale că al dat ospitalitate do 3 coloane, unei scrisori pentru a mă calomnia și lovi.

Personal te credeam prieten, nici odată nu al avut d-ta sau frații dumitale să se plângă că am fost incorrect, ca profesor, om de societate și ca prieten al d-tale; sunt mirat că nu ai avut puțină atenție pentru mine, căci trebuie să fiu și eu incunostintat înainte de a fi trimis la tribunalul opiniunii publice.

Dacă însă persoana mea nu-ți inspiră ceva, d-ta ca om cult cum te socotesc, ca bun român cum văd că o dovedești, ești dator a lui apărarea unei școale, care prin calonurile mulți vințătară este lovit în mersul ei.

Pentru a vă lumina în fond sunt gata a vă sta la dispoziție cu toate arhivele școalei. Pentru acum însă personal d-tale nu publicitate, fără comunicare următoarelor lueruri care comparație cu cele scrise de domnul Soricu te vor clarifica și pune în situație a lui un demers la un fel.

Școala moa merge pe al 4-lea an. Anul cel mai greu al existenței sale este cel de față. Am 38 elevi nu 50 cum zice d. Soricu, și din cari 8 sunt scuți de plată ca fiind săraci. Restul de 30, plătesc în total 726 lei pe lună, pe 10 luni 7260. Plata lor pe 5 luni ar fi trebuit dar să fie 3630 lei, pe cănd în realitate am încasat numai 2240 lei.

Cheltuielile școalei până în prezent

Foile Ziarului „Dobrogea Jună”

PAN WOLODYJOWSKI

ROMAN ISTORIC

de

HENRYK SENKIEWICZ

N.R. Numele romancierului Senkiewicz, autorul mult gustatului op. «Quo vadis», e prea cunoscut ca să mai înzistăm.

Un om, polon de origine și oare voie a trece sub masca anonimatului, sperindu-se să ne dea în românește să din pielele cele mai de valoare ale acestui autor cu reputație universală, am hotărât suspendarea foilei publică pînă acum. Nu ne temem de vrăjitoră dezaprobată; procurăm căitorilor o lectură interesantă, care îl îngăduie să aibă mult, cu cît ca și să aducă direct din limba autorului. Înțistăm asupra acestui dotării, de care ce toate celelalte traduceri ale căitorilor lui în limba română fiind alcătuite din frântuzescă sau nemulțumite, să fost într-un mod criminal mutilate.

pe 5 luni sunt de 5351 lei și 80 bani (cinci mil trei sute cincizeci și unu și 80%).

Cum vedeli eu fac avere din școală și sunt un șarlatan, cum îmi vorbește d-nu Soricu!

Acest domn spune că școala mea n'are profesori de cît dol îngă de seamă.

Iată lista corpului meu didactic:

N. Negulescu profesor titular la gimnaziu pentru matematică.

Gr. Milinescu fost profesor la gimnaziu și liceu 16 ani, doctor în științe de la Geneva.

Ion Adam pentru limba Română și Geografie, profesor la gimnaziu.

Dr. G. V. Danu pentru Franceză și Germană.

Eu ca director și limba latină, și psihologie.

B. Constantinescu pentru Istorie.

Peste această mal avem 4 preparatori, luate dintre studentii universitari.

Corpul didactic al meu e aprobat de minister și deci nu D-l Soricu va califica ce am, când autoritatea aprobă. Veniti și vedeli ordinul de aprobare.

Față de acest domn Soricu, pe care am voit să-l ajuta, m'am purtat ireproșabil. I-am comunicat la Crâciun că nu mă nlesnesc să-i plăti de oare ce elevul nu-mi aduc plata Institutului și-l rugă să aștepte până în Ianuarie, când va fi achitat.

Domnia sa însă, incalificabil de nevropat, a venit la mine de 20 ori, am avut răbdare și l-am rugat să aștepte până voiu face suma ce-i se cuvine. Sună 37 de dile de cănd nu s'a încasat 1 leu de la părinți copililor. Eu nu am numerar rulant, căci am perdut până în 4 ani 12000 lei eu această școală.

In cele din urmă, D-l Soricu vine în cancelaria școalei, fără agresiv, și mi spune vorbe foarte iușii, la care i-am ripostat că 'n țara noastră sunt autorități judecătoarești, care mă vor constrângă să-l plătesc și n'are de căt să se adreseze lor și să nu mă insulte în domiciliul meu, pe mine, autoritate școlară.

La această argumentare, el îmi ridică în audiență profesorilor și elevilor, cristoși și dumnesei!?

Te întreb pe D-ta ce ai fi făcut în locul meu? De plătit și voi plăti, însă voi cere satisfacția autorităților școlare, și mutarea sau ce vor fi cu calo pentru D-sa.

Referindu-mă din nou la D-ta, ca personal morală, ca om cult și bun român, voi lăsa să treacă ne observat o pornire a unui creer strîmpă? Vezi îngădui să lovi o instituție românească, cu menire frumoasă, care a dat în 3 ani 32 bacalaureați și 12 diplomați la comert? Știind că școala e dusă cu sacrificiile mele proprii, vel apără pe cel acuzat?

Iacă ele ce m'au îmboldit a-ji serie la prima aruncare de pești asupra ziarului. Citescă-le și judecă.

Co. testă scrisă:

VIRGIL ANDRONESCU

PROLOG

Era de decadentă a Regatului polon începe de la mijlocul secolului al XVII-lea. Răscoalele Cazaclor, incursiunile Tătarilor, răboalele cu Turci, Muscalii și Suedezii dădeau mult de lucru Regilor poloni, a căror sarcină era cu atât mai grea, cu cît acești nenorocoși domnitori mal aveau de luptat și cu un vrăjmaș intern, veșnic nemulțumit, nesupus, și gata la acte de robeliune—nobilimea.

Regele, alesul iei, semăna cu președintul unei republici, a cărei constituție liberală cum nu există nici astăzi, era prizonierul incoronat, neascultat în țară și netemut peste hotare, de cănd era Regele unui popor de peste 20 milioane, intelligent, bun și plin de forță.

Tărânimă care zăcea în ceea cea mai grozavă robie în cel mai mare întuitor, era sclava nobilimel.

Sleahtă ministră dar ignorată, bigotă dar războinică, răsfățată de prerogativele prea liberale ale unei constituții rău înțelese a dat țara de răpă.

Vecinii cu Rușii și Prusaci, tributari prin vremuri, profitări admirabil de aceste imprejurări, pe de-o parte și-

INFORMATIUNI

Din cauza abundenței de materie amănăm pentru numărul viitor continuarea studiului asupra portului Constanța.

Atragem atenția căitorilor asupra anunțului Drogheriel d-lui Heldenbusch, de pe pagina IV.

Timp de patru zile comunicația cu țara a fost întreruptă, din cauza zăpezii și a apelării înghețate printre sine. Abia azi s-a putut restabili.

Pentru Veterani

Mai mulți oameni de înainte, îngrijăți de starea precară a veteranilor români să se stabilească în acest județ și îlăsuți predă misericordiei, să-ă constituie într-un comitet, care să poată stringe aju care pentru acești nenorociți. Naștiul acestor bădălăi încărcăți sunt stimulii noștri amici din Ion Roman și Dimitrie N. Colaescu.

Comitetul a lansat un căldos apel, pe care căitorii îl vor găsi pe pagina patră a ziarului.

Rezultatul alegerilor generale din țară a fost precum urmează:

Colegiul I, reușit 69 guvernamente, Balatoge 6, Opoziția 11. Auu reușit foștii miniștri Ionel Brăteanu N. Filipescu, E. Costinescu, Al. Marghiloman și Barbu Stirbey.

Colegiul II, Răușit conservatorii afară de judecătele Neamțu și Buzău.

Primarul Marin Sardineanu din comuna Tuzla, din cauza unei boale cronice, a încercat să se sinucidă trăgindu-și 3 gloante de revolver în pept.

D. G. Cimbru a depus jurămîntul pentru postul de Subprefect al plăzii Medgidia, în care a fost numit.

Curoscutul comerciant Costea Ilie din acest oraș în ziua de Luni pe la orele 6 iun. s'a sinucis într-o cameră din prăvălia sa de pe strada Carol, trăgindu-și un cartuș cu pușca Peabody în gură. Cauza—se știe că ar fi certurile familiare.

O telegramă a Universului din București anunță, că Marele duce Serghei, cind eșia din palatul său, din Moscova, a fost aruncat în aer de o mitră și sfărâmăt împreună cu oală și trăsura. Amânuțe lipsesc.

Trupa de operete sub conducerea d-lui Bărcăneanu a început o serie de reprezentări bine răușite, în sala Elpis.

Pentru reprezentările viitoare va lua parte și primadona Margareta Dan.

Rugăm cu insistență pe abonații noștri, să bine-vi sească a ne achita costul abonamentului. În special, în provincie, ne permitem să solicita concursul căitorilor și înrădătorilor, cărora le vom rămâne foarte îndatorați, dacă și ar lua sarcina de a reclama și de la consilierii lor preșul abonamentului și să ni le transmită prin poștă. Cheltuielile ne privesc.

POLITIA ORAȘULUI CONSTANȚA

Comisia Culorel de Roșu Circ. I. N. 400.

PUBLICAȚIUNE

Domnul Judecătorel Constanța prin adresa cu No. 672 din 27 Ianuarie a. c. a fixat ziua de 13 Februarie a. c. pentru vinzarea averii mobila a debitorului Th. G. Ceamuris din acest oraș sequestrată de noi în pretenția creditorului Creditul Fonciar Urban din Iași, și care avea se compune din obiecte și marfă de circumsă.

Subscrисul, public aceasta la cunoștință amatorilor că în sus arătată și ora 10 a. m. să se prezinte în Piața Carol, să în strada Română No. 1, la locul unde se află obiectele sequestrate spre a concura la licitație cu banii gata depunind și garanția pretinsă de legă, cum și taxa de 3%, după adjudecare.

Domnul Judecătorel Constanța prin adresa cu No. 1105 din 31 Ianuarie a. c., a fixat ziua de 13 Februarie a. c. pentru vinzarea averii mobila a debitorului I. Minulescu din Ploiești. În pretenția creditorului Isaac Goldstein din acest oraș, și care avea se compune din următoarele obiecte:

Un ceas de aur bătătoare No. 60420, un ceas de aur de damă No. 145, una brăcoletă de aur cu 9 pietre de diamant.

Subscrissul public aceasta spre cunoștința amatorilor că în sus arătată și ora 1 p. m. să se prezinte în piața Carol din acest oraș, unde urmează să se efectueze vinzarea cu banii gata, depunind și garanția pretinsă de legă, cum și taxa de 3%, după adjudecare.

Comisar, V. Marinescu
No. 470, 1905 Februarie 2.

GH. RIZESCU

„LA BUCURESTIANUL”

= Str. Mangalia =

Local cu vizuri vechi și noi de excepțională calitate
Diferite băuturi spirituoase
Prețuri mai convenabile ca orăunde.

ISAIAS ANTSCHER
TAIBLEUR DIPLOMAT DIN PARIS
Str. Traian

CROITORIE MODERNA

PREȚURI CONVENABILE

conțin trei bucați diferite. În ele se descrie un sir de fapte istorice, începând de la anul 1654 (revolta Cazacilor sub Bogdan Chmielnicki) și pînă la anul 1674 (luarea Hotinului sub Ión Sobieski, pe atunci Hatman și mai târziu rege).

Din bucațile «Prin foc și sabie», «Potopul» și «Pan Wolodyjowski» ce compun triologia, cele dîntâi două bucațe, au fost traduse în românește. Ne propunem dar să traducem pe cea dâna treia și credem că vom produce o adevarată satisfacție căitorilor noștri.

In această bucată, descrisă de autor cu atâtă măestrie, vom putea cunoaște sleahă polonă în adevărată culoare cu toate patimile, cu toate defectele dar și calitățile iei.

De acolo vom putea lua pilde frumoase, deoare vom putea recunoaște și greșelile, acolo în fine vom putea învăța ce-i rău și ce-i bine pentru a urma în viață calea virtuților cetejănești, căci numai pe acest drum urmărd vom putea lăsa urmașilor o patrie, unită, disciplinată și puternică.

APEL

Jubili cetățenii din Dobrogea!

Credem că astăzi simțim fierbinte groază în suflet la vesteau fulgeritoare: foamete!

Da, foamea a pătruns în casele fărănilor noștri și acelor ce s-au luptat vîțejește pe câmpurile Bulgariei pentru Independența Patriei.

Anul 1904 a fost de sigur un an nefast. Arșița a doborât pe cimpuri recolta, din care moș nimeni nu s-a putut prinde; iarba de pășunat și fructele nău fost, din cauza secetei; – iar iarna a căzut de timpuriu și neobișnuit de grea, surprinzând nepregătiți pe buni noștri săteni și mai în special pe veterani războiului Independenței, de curind strămutați în Dobrogea și trăi neasăzați cu toată gospodăria lor, ca să poată face față marilor greutăți ale momentului.

Governu, în inaltă lăstă solicitudine, a venit la timp în ajutorul fărănilor, procurându-le porumb sub formă de împrumut, dar numai cu acasă să se pot impăca, în mod satisfăcător, cerințele și nevoile întregei populații, care suferă de mizeria foamei la față.

Am crezut că inițiativa privată va putea să desăvârșească o operă națională de mare imsemnatate și o faptă de cel mai înalt patriotism.

E timpul să dovedim că iubim pe fărăni, că existența și fericearea lui este strâns legată de soarta noastră, că bucuria și durerile lui sunt și ale noastre, în fine că stim să prețuim pe aceia care ne-au păstrat caracterul etnic în timp de pace și moșia strămoșărească că și credința în timp de răbiori.

In consecință, noi, membrii comitetului instituit în acest scop,

venim să apela la înaltele D-vi sentimente de caritate și a Vă rugă să ne dați bine vîitorul D-vi concurs spre a putea să ameliorăm soarta fărănilor noștri.

În acest scop avem onoare să Vă trimitem prezentul apel însoțit de o listă de subscripție, rugându-Vă să fie subscrisă de toți amicii și cunoșcuții D-vi cu sumă ce va fi bine-voi fie către, ori către mică ar fi.

Listă, impresată cu suma subscrise, Vă rugăm să fiți voi și o înainta pe adresa D-lui Eftimie A. Radu, mare proprietar, casierul comitetului de inițiativă, strada Mangalia №. Constanța.

Sumele strânse, pe măsură ce se vor încasa, se vor înainta imediat de Comitetul Prefecturii județului Constanța, care a binevoie a să luă însărcinarea de a distribui sătenilor lipsiți hrana în natură prin comitetele ad-hoc compuse din primarul, preotul, învățătorul și scuțașii satelor.

Astfel, rolul comitetului de inițiativă se mărginește la strângereamijloacelor, iar distribuirea lor va fi în sarcina autorităților.

Numele subscritorilor cu sumele subscrise se vor publica atât în ziarele din București cât și în o anumită broșură în care se va da seamă de activitatea comitetului.

Comitetul își mai ia sarcina să dea direcțile reprezentanților în Constanța spre a mări fondul necesar în scopul arătat și roagă pe toți să organizeze baluri sau reprezentanță și în alte centre ale județului în același scop.

Corpul ofițerilor din garnizoana locală, în frunte cu comandantul Diviziei d. General I. Vasiliu-Năsturel aflând do această nobilă inițiativă, a promis puternicul și prețiosul său sprijin filantropic și interprinderi.

Nu ne indorm că apelul nostru va găsi ecou sincer în inițiale caritabile.

Primită vă rugăm încredințarea deosebită noastră consideraționă.

Președinte, ION N. ROMAN avocat.

Secretar, Petru Vulcan publicist.

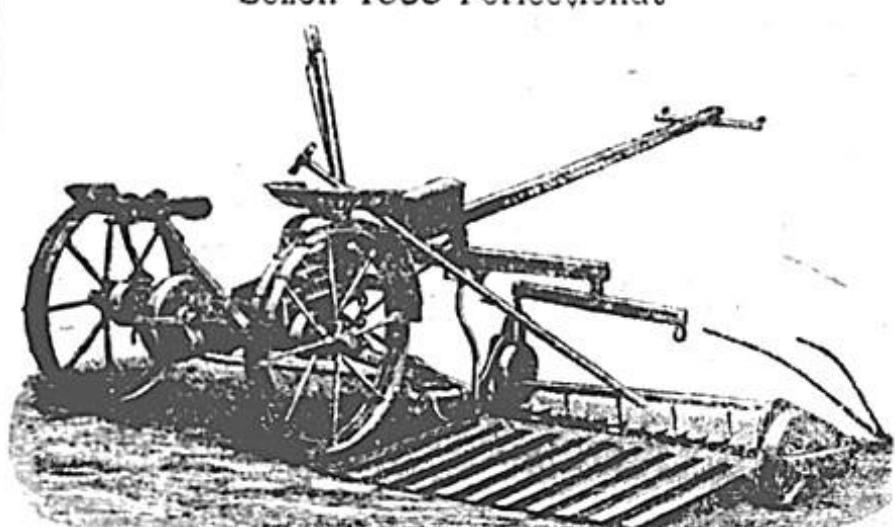
George I. Rignall

Str. Mercur No. 1. — CONSTANȚA — Str. Mercur No. 1.

— TOT FELUL de MAȘINI AGRICOLE —

Renumitele Mașini de Secerat ALBION

Sezon 1905 Perfectionat

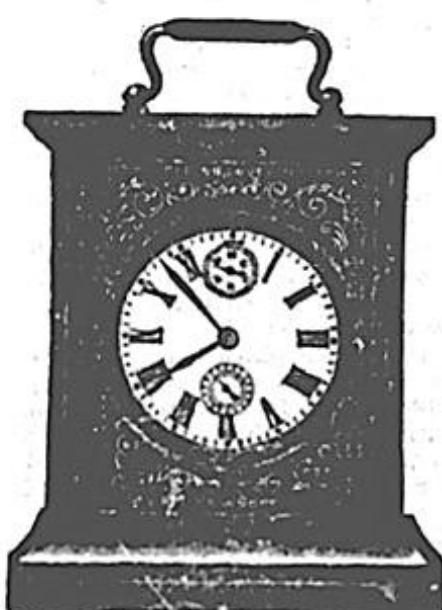

Tot felul de REZERVE pentru Seceratoare de ori-ce sistem

ATELIER de REPARAȚIUNI cu ABUR

Magazinul de Incredere

P. SAPEA

Face cunoscut numeroase și distinse sale cliențe, că cu ocazia mutării sale în nou magazin s'a asortat cu toate nouătile în Bijuterie, Ceasornică și Argintarie.

Prețuri mai ieftine ca oră și unde

Pentru Onor. Clienti dezlănțuitori ai Magazinului
UN BABAT INSEMNAȚ

Absolvent

al școalei superioare de comerț din București, dispunând de cîteva ore libere, se oferă să adă meditații pentru elevii de cursul primar și secundar în schimbul unei recompensări modeste.

A se adresa la cofetăria Dumitru Postelnicu.

BILETE de VOIAJ pentru America cu prețuri avantajoase, se pot procura în localitate. A se adresa la Redacție.

De vinzare la Techirghiol, un imobil, compus dintr-o casă, cu două camere și o sală și o prăjătie împreună cu curtea lor de o suprafață de 2000 mp.

A se adresa la redacție.

De vinzare O mașină de făetări cu prețul de 280-300 lei, lungimea cuțitului 0.50 cm, în stare bună. A se adresa D-lui Vasile I. Bors, Legător de Cărți Constanța.

Magazinul de Mode, Rochi și Confecții al D.-șorei LENNY DAVIDESCU

Strada Mircea 19 (în apropiere de Poșta)

Face cunoscut onor. salo Clientele și onor. Public că a adus o bună Magistră de Croitorie executind cele mai grele modele după jurnale Franceze Engleze și Germane, precum: Rochi de bal, Costume Tailleur, Bolero, Jachete etc.

Mănuși și Parfumerii din producția franceză.

Voilete din cele mai fine și moderne.

Fiind sezonul avansat pentru pătrări, prețurile se fac excepțional de ieftine.

In atelierul de croitorie se primește interne și externe.

De vinzare 33 hectare pătrări, mănt luncă cu carete împărață gara Mircea-Vodă. Informații la Redacția ziarului.